

Donderdag 10 februari 1916 – ochtendeditie

Van Belgische zijde.

Londen, 9 februari. Het Antwerpse blad Metropole, dat thans te Londen verschijnt, behelst een opmerkelijk artikel over de beweerde Duitse vredesvoorstellen aan België. Het blad zegt dat dit alleen maar manoeuvres zijn. Onder het mom van vredesvoorstellen aan België verbergt de vijand zijn verlangen om het westelijke front te verkorten. Duitsland is niet alleen onmachtig de linies uit te breiden, maar is genoodzaakt ze te verkorten om ze te kunnen versterken. Het is daarom vooral nodig het westelijk front te versterken, omdat, naar Duitsland wel weet, daar de eindstrijd zal worden gestreden. De entente zou stellig nimmer in zulke Duitse voorstellen treden, daar de oorlog er eindeloos door zou worden gerekt. België zal eerst zijn dode slachtoffers van de Duitse barbaarsheid wreken. Wanneer de vijand zijn linie wenst te verkorten, dan kan hij dat doen, achtervolgd door de granaten en kogels der entente op een noodlottige terugtocht.

De Belgische minister van marine is gemachtigd tijdens de oorlog alle schepen van Belgische firma's in het landsbelang te rekwireren.

Donderdag 10 februari 1916 – avondeditie

Belgische geïnterneerden.

De Kamer van Koophandel te Harderwijk heeft besloten aan de generaal-majoor, hoofd van de afdeling internering, het verzoek te richten, de lopende arbeidscontracten tussen ingezetenen van Harderwijk en geïnterneerde Belgische militairen te doen handhaven. Ze is overtuigd, dat de niet-naleving van de

voorgeschreven formaliteiten, die blijkens mededeling van het arbeidsbureau in het interneringskamp de oorzaak van de opzegging van de contracten is, geenszins aan onwil der werkgevers, doch eerder aan misverstand moet worden toegeschreven.

De Belgische school te Harderwijk, tot nu toe beheerd door een Belgisch comité, is thans gesteld onder toezicht van een Nederlandse commissie, benoemd door het centrale comité tot behartiging van de belangen der uitgewekenen in Nederland, waarvan voorzitter is de heer P. Otto, lid der tweede kamer. Gisterenmiddag is de nieuwe commissie door de heer Otto geïnstalleerd.

Van het westelijk gevechtsterrein.

Parijs, 9 februari. Avondcommuniqué:

Ons zwaar geschut heeft de beschieting van het fort Vauban en van de vijandelijke loopgraven in de streek van Het Sas voortgezet.

Het levensmiddelenvraagstuk in België.

Brussel, 7 februari.

De laatste helft der afgelopen maand heeft zich gekenmerkt door een te voren nog nooit geziene aanplakkingskoorts. In die veertien dagen werden de muren bedekt met vellen verordeningen; vierkante meters papier, alle gebrek aan houtpulp ten spijt, werden links en rechts aangeplakt, zodat Brussel er werkelijk als een soort dambord begint uit te zien. Het wet- en verordeningblad, waarin bovendien aan het volk allerlei maatregelen worden kond gedaan, beleefde in die twee weken niet minder dan zes edities, zodat men zich in een der meest vruchtbare perioden der nu op non-activiteit gestelde kamer van volksvertegenwoordigers terug waande.

Dat u hier ter plaatse van deze wetgevende stroom slechts enkele vage echo's hebt vernomen, vindt daarin zijn oorzaak, dat de meeste van deze verordeningen de Nederlandse lezer maar zeer matig belang kunnen inboezemen. Het zal hem immers weinig kunnen schelen, dat de hoogste prijs voor ajuin, in het groot per 100 kg, verpakking inbegrepen, vrij uit stapelplaats, op 28 frank werd bepaald; in het klein per kilogram op 0,37 frank. Evenmin zal u er minder gerust om slapen, indien u niet zou weten dat het gekleurde licht voor voertuigen, die niet op sporen lopen, verboden werd, en dat voor- of onbedachte overtreding hiervan met ten hoogste 1000 mark boete of ten hoogste drie maanden gevangenisstraf gestraft wordt. Nog veel kouder kan het u zeer zeker laten, dat het nu ook toegelaten is binnen het generaal gouvernement loten te verkopen van de Bayerische Wehrkraft Geldlotterie of van de Kriegslotterie van de Zentralausschuss des Preussischen Landesvereins vom Roten Kreuz.

Dit alles, hoe gewichtig ook, kan op uw belangstelling zeker geen aanspraak maken en ik heb mij er dan ook wel voor gewacht het u te berichten en de daarop betrekking hebbende besluiten en aanplakbiljetten over te schrijven of in uittreksel mede te delen.

Wat u echter ongetwijfeld wil weten, waar ge volstrekt van op de hoogte wilt en moet blijven, dat is, de vele artikelen over dit onderwerp uit Brussel geschreven en door u, naar ik zeker weet, gretig verslonden, bewijzen het, dat is, zeg ik, de kwestie hoe wij hier in het naburig land aan de kost komen; niet in figuurlijke, maar in de meest letterlijke zin bedoeld. Hoe eten wij? Wat eten wij? Hebben wij genoeg? En kijk, deze belangstelling strekt u niet alleen tot eer, getuige als zij is van uw menslievend hart, maar zij verklaart zich bovendien gemakkelijk, daar Nederland nog steeds doorvoerstation der voor België bestemde voorraden is en het plichtsbetrachtende

personeel op een tussenstation even waakzaam behoort te zijn, als de collega's aan de eindpunten der lijn.

Laat ik dan maar beginnen met het hoofdstuk aardappelen, waarvan weliswaar de bladen vol waren, maar onze kelders leeg. Hoe de aardappelnood plots over ons kwam? Het antwoord op deze vraag kan ik u voorlopig niet geven; het zij genoeg, dat er gebrek was aan deze onontbeerlijke bollen. Wij liepen uren, om er een paar kilo van machtig te worden tegen een vastgestelde prijs van, ik geloof, twaalf frank de 100 kilo, die echter nooit dit maximumbedrag naderde, maar er eerder een eindje boven was.

Tot regeling van de aardappelbevoorrading der gemeenten is er nu een Kartoffelversorgungsstelle te Brussel (K.V.S.) gesticht, waarvan het doek is, de voorraden te controleren en te zorgen, dat de gemeenten althans in hun behoeften kunnen voorzien. De technische bijzonderheden, hoewel uit sociaaleconomisch oogpunt belangrijk, spaar ik u; het praktisch resultaat is, dat aardappelen even zeldzaam zijn gebleven als truffels, al is er sedert weer een nieuwe verordening, waarbij het verboden wordt "aardappelen voor beroeps- of nijverheidsdoeleinden te gebruiken."

Koffie is ook het onderwerp van onze klaagliederen geworden. Hoe het precies begon, weet ik al niet meer; wij hebben tegenwoordig zoveel van die akkefietjes aan ons hoofd, maar ineens kreeg ik een papieren brief thuis, met verzoek om op te geven hoeveel kilo thee, koffie en cacao ik, boven een tiental kilo's, in huis had. Zo'n idee! Ik had natuurlijk bijna niets in huis, want koffie en thee krijg je niet zo makkelijk en cacao (chocoladekoffie heet dat hier) drink ik niet. Resultaat van een en ander was: de koffie is ineens gestegen van 3,80 F op 4,50 F per kilo, voor gewone kwaliteit, gebrand.

Ook het brood heeft weer prijsverhoging ondergaan, of beter gezegd voor dezelfde prijs (basis 42 centiemen per kilo) krijgen wij nu een kleinere hoeveelheid per hoofd en dan weer bruin, aangezien de maalverhouding op 82 procent gebracht is. Tot nu toe is dit bruine brood goed eetbaar, maar de hemel weet, wat ons morgen weer boven het hoofd hangt!

Over de algemene duurte vertel ik u een andere maal eens, maar voor de merkwaardigheid wil ik u wel als geheim toevertrouwen, dat groene zeep, die trouwens evenals het brood langzamerhand bruin is geworden, sedert de oorlog van 48 centiemen op vijf frank per kilo geklommen is. Dat is nog eens een geldbelegging!

De (Belgische) Legerbode van dinsdag 1 dezer meldt:

Donderdag, toen de vergadering (der Belgische ministers), gehouden op het front, onder het voorzitterschap van koning Albert, ten einde liep, kregen de leden van onze regering een groots en onverwacht schouwspel te bewonderen.

Een Brits smaldeel kwam een gedeelte der kust beschieten.

Rond 11 uur 's morgens kreeg men de eerste schoten te horen; de ganse bevolking van de nog vrije Belgische kust stormde naar het strand. Het was op dit ogenblik, dat onze ministers toekwamen. Hun aandacht werd helemaal getrokken op het indrukwekkend tafereel. Men bemerkte talrijke zigzaggewijs geplaatste schepen, waarvan de romp zich op de heldere horizon aftekende. De kanonnen dreunden geweldig; de atmosfeer werd als door witte bliksemschichten doorkliefd.

Het lawaai van het kanonvuur, gezien de aanzienlijke afstand der Britse pantserschepen kwam enkel drie tot vier minuten na de

losbranding op de kust toe. Het was een schrikwekkend toneel, de aarde daverde en schokte.

Daags tevoren had er een luchtgevecht boven de zee plaats. Een taube, die zich tot daar had gewaagd, werd door jachtvliegtuigen achternagezet. Het Duits tuig werd door een bom getroffen, schoot in brand, plofte als een brandende toorts in volle zee, en werd voor eeuwig, met zijn loods, door de golven verzwolgen.